

Kytömäen perheestä kyti taas kirjallisuutta

Perheen luonto- ja kirjallisuustaustoista huolimatta nasevan aforistinen esikoisrunoilija löysi luovan kynän ja luontokuvaston omia reittejään.

Helka Pylkkö

Ylöjärvellä varttuneella **Pekka Kytömäellä** on hyvää aikaa istahtaa haastatteluun, sillä hän on sen aikaan sairauslomalla skeittiparkissa murtuneen ranteen takia.

– Tämä on elämäni ensimmäinen luonmurtuma, vaikka olen harrastanut skeittausta 27 vuotta, mies hymähtää virnistäen.

Mutta on hänellä toinenkin harrastus. Hän kirjoittaa runoja. Elo-syyskuun taitteessa niistä julkaistiin runokokoelma *Ei talvikunnossapitoa*.

Runojen päätyminen julkaisuun asti sai sysäyksen Facebookissa ropisseeesta hyvästä palautteesta. Kainostellut mies alkoi vähitellen myöntää säkeidensä ansiot. Kun vielä Pirkanmaan kirjoituskilpailusta lohkesi kunniamaininta, rohkeus kasvoi.

Lisäksi Kytömäki oli Tulenkantajien kirjakaupan runoilloissa ravatessaan tullut tutuksi kaupassa toimivan kustantamon perustajalle. Kun harrastus tuli puheeksi ja Kytömäki sitten pyynnöstä toi runonäytteitä, olikin käsissä pian kustannussopimus.

Tekijäksi tulo otti aikansa

Runoilu on Kytömäelle kuitenkin kirkkaasti tuorempi harrastus kuin rullalautailu. Se puhkesi kolmen vuotta sitten.

Mies oli jo aiemminkin etsinyt itselleen luovan ilmaisun keinoa esimerkiksi kitaransoitosta ja skeittauksesta. Luova kirjoittaminen oli kuitenkin sujunut omin neuvoin ja ulkopuolisin avuin. Haittaa, kuten paineita, Kytömäki ei näe – kun kirjoittaa runoja ro-

– Olin luullut, että runous on vaikeaa, mutta huomasin, että sitä on kaiken tyylistä, hän muistelee ja kertoo, että hiljalleen heräsi halu kokeilla runoilua itsekin.

Kirjallisuuserpeestä on ollut hyötyä, mitä kirjallisuusihmisten tuntemiseen ja kirjastävälliseen ilmapiiriin tulee. Kirjoittaminen on kuitenkin sujunut omin neuvoin ja ulkopuolisin avuin. Haittaa, kuten paineita, Kytömäki ei näe – kun kirjoittaa runoja ro-

– Olin luullut, että runous on vaikeaa, mutta huomasin, että sitä on kaiken tyylistä, hän muistelee ja kertoo, että hiljalleen heräsi halu kokeilla runoilua itsekin.

VAROKAA
KATOLTA
PUTOAVIA
RUNOJA.

Sain
yhden
päähani.

– Pekka Kytömäki –

Skeittaus on ollut sopivaa luovan ilmaisun keinoa etsiskelleelle, Ylöjärvellä lapsuutensa ja nuoruutensa viettäneelle Pekka Kytömäelle yksi itseilmaisun tapa. Kolmen vuotta sitten hän löysi myös kirjallisen keinon: runojen kirjoittamisen. Tuloksia voi katsastaa vaikkapa Facebookin Runoilija Pekka Kytömäki-sivulla.

– Olin luullut, että runous on vaikeaa, mutta huomasin, että sitä on kaiken tyylistä, hän muistelee ja kertoo, että hiljalleen heräsi halu kokeilla runoilua itsekin.

Kirjallisuuserpeestä on ollut hyötyä, mitä kirjallisuusihmisten tuntemiseen ja kirjastävälliseen ilmapiiriin tulee. Kirjoittaminen on kuitenkin sujunut omin neuvoin ja ulkopuolisin avuin. Haittaa, kuten paineita, Kytömäki ei näe – kun kirjoittaa runoja ro-

Kuuluu kolinaa.
Vanha skeittari nauttii:
kevätkatu soi.

– Pekka Kytömäki –

maanien sijaan, mies veistelee.

– Ei meillä ole sisarusten kesken ollut mitään kilpailuasetelmaa muutenkaan.

Pikku havaintojen lähteillä

Esikoisrunoilijan tekstit liikkuskelevalt paljolti luonnossa. Luontokiinnostusta lieene herätellyt jo lapsuuden harjumaisema.

Luontoaktiivisaruksat ja heittä seurannut isä eivät niinkään

vaikuttaneet Pekka Kytömäen luontosuhteeseen. Hän kun oli perheen luontoheräämisen aikaan muuttanut jo kotoa ja jopa hiukan etäännytynyt luonnosta. Viime vuosina luonnon imu on taas voimistunut.

– Siellä verenpaine laskee, kiireinen arki unohtuu ja mieli rauhoittuu, marjastamiseenkin hurahtanut mies perustelee.

Runoihin luonto sopii, koska siellä on helppo tehdä pieniä havaintoja, joista sitten onkin

kokonaista runoa kantaviksi oivalluksiksi.

Mutta Kytömäen runot liikkuvat myös kaupungissa. Siinä on lopulta paljon samaa kuin luonnossa: pikku havainnot, rauha syrjäkulmilla, joutomailla... Toisaalta siinä on paljon omaansa.

– Kaupunki antaa erilaisia ideoita kuin luonto. Kaupungissa pääsee ulkopuoliseen näkökulmaan. Olen siellä sivustakatsvoja. Luonnossa havainnointi on erilaista. Ei siellä koe itseään ulko-

puoliseksi. Parhaimmillaanhan siellä voi unohtaa itsensä, kokea olevansa yhtä luonnon kanssa.

Ytimekäs koukku leikittelee

Kytömäen aforistinen tyyli kiteyttää nasevia ajatuksia. Se on seurausta alati tiiviimmän ilmaisun oppimisesta mutta myös Kytömäen luontaisesta taipumuksesta.

– Minun täytyy siteerata itseäni: ”Mitä enemmän kirjoittaa, / sitä helpommin löytää / vähemmän sanoja.” Ja ehkä lyhyys tulee siitä, että kun tulee jokin idea, haluan sen nopeasti muistiin, haluan kiteyttää sen jo kirjoittaessa.

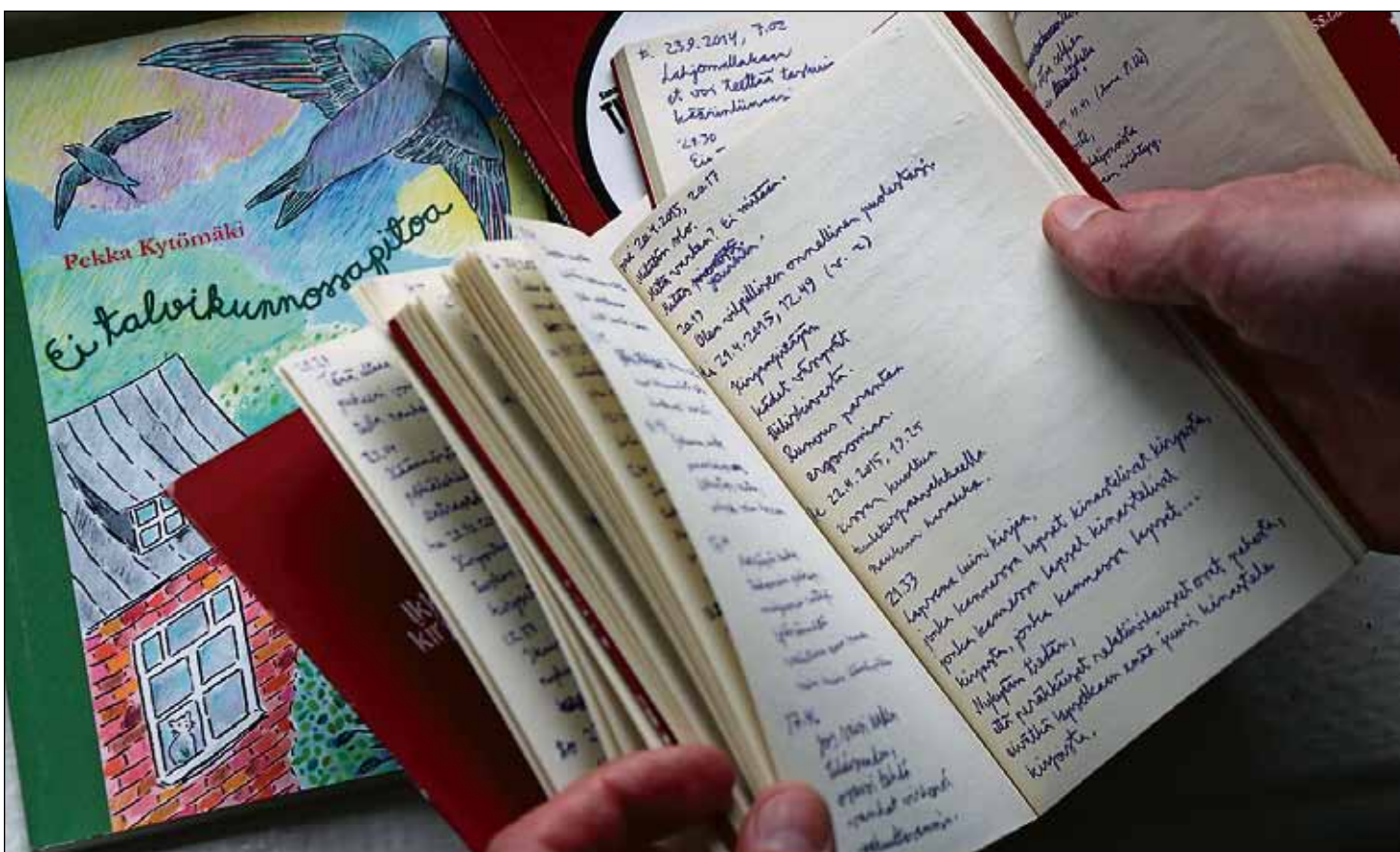
Nasevuuteen usein yhdistyvä leikkisyys taas kumpuaa Kytömäen mielentymästä sanoilla leikkimiseen. Huumori on myös oiva keino kynämiehen hamuamiin koukkuihin, vaikka tekstin juju voi toki olla vaikkapa koskettavuudessaakin.

Mittoja ja muotoja – haikua, tankaa, riimejä, alkusointuja – Kytömäki suosii, koska pitää kehystistä, joihin ajatukset on sovittava. Toisaalta liiallinen mittoihin takertuminen on vetänyt miestä välillä vapaankin ilmaisun suuntaan.

– Mennään runo edellä eikä tavuorjallisesti. Runon pitää olla luonteva.

Ja kun ajatuksen ilmaisu onnistuu, koittaa runoilun perimäinen anti: palkitseva tunne. Uusi harrastus onkin siis yllättävän samanlainen kuin vanha.

– Se, kun saa hyvän runon valmiiksi, on vähän sama kuin se, kun onnistuu skeittitempussa.

Kytömäki kirjoittaa ennen kaikkea liikkeellä ollessaan, jolloin pienet havainnot välähtävät mieleen. Ne hän tallettaa muistikirjaan. Mies muistaa vielä ensimmäisen inspiraation hetkensä, jonka hän sai kiinnostuttuaan runoudesta ja alettuaan haluta kokeilla runoilua itsekin. – Se tuli hautausmaan takana, kun katselin lähestyvää lumisadetta.

Ihminen hyvä,
älä jyrää heikkoja.
Suvaitse vaisuus.

– Pekka Kytömäki –